

ETTEVÕTJAKS?

Lühifilmi eesmärk on algatada arutelu ettevõtja elu plusside-miinuste üle ja tutvuda ettevõtluse erinevate vormide ning ettevõtte asutamisega.

eluotsused.ee/ettevotjaks

TAUSTAINFO

Ettevõtlus ehk oma äri alustamine võimaldab tegeleda valdkonnaga, mis inimesele meeldib ja mida ta tunneb. Seetõttu saavad nii mitmedki ettevõtted alguse omaniku hobist. Kui äriidee on olemas, tuleb enne ettevõtte asutamist läbi mõelda äriplaani (kes ja mis hinna eest toodet-teenust ostaksid ning kas kliendid on ainult Eestis või ka välismaal?) ning arutada, kui palju on toote-teenuse pakkumiseks ja ettevõtte arendamiseks raha vaja.

Ettevõtte asutamine

Ettevõtte võib asutada nii üksi kui ka koos äripartneri(te)ga. Ettevõtet luues tuleb otsustada, kas hakata tegutsema osaihinguna, FIE-na või mõnes muus vormis. Võib ka teha ettevõtluskonto, mis on eraisikule bürokraatiavaba võimalus väikeses mahus ettevõtlusega tegelemiseks.

Mõnedel tegevusaladel (näiteks ehitus, toiduvalmistamine, sõidukijuhtide koolitus jpm) tuleb ettevõtte registreerida majandustegevuse registris (MTR). Enne seda peab sel tegevusalal (ametlikus keeles *erinõuetega tegevusala*) tegutsemiseks taotlema tegevusluba või registreeringut.

Riskid ja sissetulek

Ettevõtjal on võrreldes palgatöötajaga suuremad riskid: sissetulek võib olla ebastabiilne, nõudlus toote või teenuse järele ei pruugi olla piisav jne. Ka vastutus on suurem ning tööpäevad pole tavaliselt kaheksa tunni pikkused, vaid pikemad – vähemalt ettevõtte algusfaasis. Tasub ka teada, et Eesti Statistikaameti andmetel jõuavad oma viienda sünnipäevani veidi enam kui pooled ettevõtted.

Teisalt on need riskid ka plussid: ettevõtjal võib olla eneseteostuseks rohkem võimalusi kui palgatöötajal, samuti võib sissetulek olla kordades suurem. Mis peamine: ettevõtja saab ise mõjutada oma tegevust, arengut ja seeläbi ka sissetulekut.

IDEID JA SOOVITUSI ÜLESANNETEKS

- Aruteluküsimusi:
 - Milles väljendub ettevõtlikkus?
 - Kas iga ettevõtlik inimene saaks olla ettevõtja?
 - Kuidas ettevõtjaks saada?
 - Miks on nii, et kuigi paljud inimesed ütlevad, et töötaksid pigem iseenda, mitte kellegi teise heaks, neist vaid väike osa on ettevõtjad?

- Rühmatööd:
 - Iga rühm kaardistab oma tutvusringkonna ettevõtjad ja leiab neist ühe või kaks, kes oleks valmis teie rühma oma ettevõttes võõrustama. Leppige kokku ettevõtete külastusaeg ja valmistage ette kohapeal esitatavad küsimused. Tehke kohapeal kindlasti märkmeid:
 - kuidas ettevõtte loodi? milline oli esialgne äriidee?
 - millises tegevusvaldkonnas ettevõtte tegutseb?
 - kes on konkurendid? mis on selle ettevõtte konkurentsieelis?
 - kui suur ettevõtte on (töötajate arv, struktuur)?

- milliseid soovitusi jagab juht/omanik alustavatele ettevõtjatele?
- mida tasub tema kogemustest õppida?

- Pärast ettevõtete külastusi toimub rühmatöö tunnis. Koostage nimekiri ettevõtjaks olemise eelistest ja puudustest. Võrrelge omavahel rühmade nimekirju.
- Vaadake omal valikul ERR-i arhiivist saatesarja “[Töörööbikud](#)” üks osa. Nähtu põhjal pange rühmaga A4 paberile kirja ettevõtlikkuse retsept. Seejärel võiks klassis korraldada retseptide jagamise.

Individuaalülesanded:

- Töövarjutamine ja artikli kirjutamine: intervjuu tuntud ettevõtjaga. Kaardista Sulle põnevas tegevusvaldkonnas tegutsevad ettevõtted. Võta ühendust ühe ettevõtjaga ja lepi kokku intervjuu (kirjalik, silmast silma, video vms). Valmista ette küsimused ja hiljem vormista vastused artiklik.
 - milline oli ettevõtja lapsepõlv? kuidas lapsepõlves tema ettevõtlikkus ilmnis?
 - kuidas on ettevõtja tegevus aastatega muutunud?
 - millised on olnud suurimad raskused ettevõtjana tegutsedes?
 - millised on olnud suurimad õnnestumised ettevõtjaks olles?
 - millised on ettevõtja tugevad küljed ja konkurentsieelised?
 - milline on ettevõtja tööpäev?
 - kuidas mõjutab praegune majandusolukord ettevõtja tegevust?
 - millised on tulevikuplaanid?
 - mida tasub ettevõtja kogemustest õppida ka teistel?

Võimalusel võiks pakkuda artiklit oma koolilehe toimetusele või oma kooli koolimeedia tegijatele.

- Inspireerituna ettevõtlusnädala algatusest #MinuLugu kutsu edukas ettevõtja tundi rääkima ettevõtjaks olemisest. Enne kohtumist valmista ette küsimused, millele soovid kohapeal vastused saada (vt eespool). Kohtumisel ajal tee külalisest ja kuulajaskonnast ka paar pilti. Pärast kirjuta külalistunnist artikkel ja saada see koos fotodega oma koolilehe toimetusele või oma kooli koolimeedia tegijatele.

LUGEMISVARA

- Ettevõtluse plussid-miinused
www.bondora.com/blog/et/ettevotlus-voi-palgatoo-kumb-on-sinu-jaoks
- Ettevõtlusega alustamise nõuanded etapiviisiliselt
www.eas.ee/alustav/ettevotjaks-saamise-otsus/sobivus-ettevotjaks
- Ettevõtlusega alustamise nõuanded, edulood:
www.hakkanettevotjaks.ee
- Mis on ettevõtluskonto?
www.emta.ee/et/eraklient/tulu-deklareerimine/fuusilise-isiku-ettevotlustulu-lihtsustatud-maksustamine
- Ettevõtlusega alustamine erinõuetega tegevusaladel www.eesti.ee/et/erinouetega-tegevusalad/ettevotte-registreerimine-ja-tegutsemine-erinouetega-tegevusalal/ettevotluse-alustamine-erinouetega-tegevusalal

Teadlike valikute tegemise audiovisuaalse õppematerjali loomist rahastati Euroopa Liidu struktuurivahenditest, meetme „Õppe seostamine tööturu vajadustega“ tegevuse „Ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe süsteemne arendamine kõigil haridustasemetel“ taotlusvoorus „Koolide, kogukonna ja ettevõtjate koostöö toetamine ettevõtlusõppe praktilisemaks muutmiseks“.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks